

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecători – Constantin Alerguș, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Andronic Hristofor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui

Andronic Hristofor Gheorghe,
născut la 24 februarie 1996, originar și domiciliat în
r-nul Fălești, s. Năvîrneț.

Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:

- 1. de la 06 noiembrie 2013 - pînă la 27 februarie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 24 martie 2014 - pînă la 29 aprilie 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 03 iulie 2014 - pînă la 13 august 2014 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 februarie 2014, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Andronic Hristofor a fost condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la Andronic Hristofor în beneficiul lui Pleteniuc Vitalie prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei și cheltuielile pentru asistență juridică de 2000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Andronic Hristofor la data de 14 octombrie 2013, aproximativ la ora 23⁰⁰, în urma înțelegerii prealabile cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjungată, prin participație simplă, urmărind scopul sustragerii deschise a

bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, s-au apropiat de Pleteniuc Vitalie, care se afla împreună cu prietena sa Prodan N. pe teritoriul parcului "Valea Morilor" din str. Alexandrescu G., mun. Chișinău și amenințându-l pe Pleteniuc V. cu vătămarea corporală, cu un obiect metalic ascuțit asemănător unui cuțit, în mod deschis a sustras de la acesta bunuri materiale în valoare totală de 17 000 lei, iar la o distanță de câțiva metri, persoana în privința căreia cauza a fost disjungată în mod deschis a sustras de la Prodan N. bunuri materiale și bani în valoare totală de 3750 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andronic H. să fie condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit.b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin.(3) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, în penitenciar pentru minori.

Apelantul a menționat că instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, motivul și scopul comiterii acesteia, persoana celui vinovat, iar la stabilirea pedepsei, instanța urma să ia în considerație că inculpatul minor a comis fapta incriminată dându-și seama de consecințele ce urmau să survină, planificînd din timp comiterea atacului tîlhăresc. Andronic H. a comis infracțiunea dînd dovadă de un cinism deosebit, folosind un obiect strălucitor și ascuțit, pentru a crea părții vătămăte impresia atacării sale cu un cuțit, ce prezintă un mijloc periculos pentru viața și sănătatea persoanei. Consideră, că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Andronic H. nu va fi atins, deoarece pedeapsa aplicată nu este proporțională în raport cu fapta pe care acesta a comis-o, în special prin prisma gradului prejudiciabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată sentința contestată în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care.

- Andronic Hristofor a fost condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel a conchis că, instanța de fond la numirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat în privința lui Andronic G. o pedeapsă blândă, în raport cu circumstanțele obiective, pronunțând o sentință neîntemeiată în ce privește numirea pedepsei.

Totodată, instanța a menționat că sancțiunea art. 188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal prevede închisoare de la 8 la 10 ani.

Conform art. 70 alin.(3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzut de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

De asemenea, instanța de fond incorect a aplicat și prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului deoarece, conform art. 61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului nu-și va atinge scopul și anume, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, cât și a altor persoane, odată ce reieșind din caracterul și metoda prin care a fost săvârșită infracțiunea cert se atestă faptul că, prevenirea de noi infracțiuni din partea lui Andronic H. este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse mai aspre alta decât suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, adică cu aplicarea unei pedepse reale.

Potrivit art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Prin urmare, ținând cont de totalitatea circumstanțelor cauzei, instanța de apel a concluzionat că inculpatul Andronic H. urmează a-i fi stabilită pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 70 alin.(3) Cod penal și anume 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Pavlov Victor în numele lui Andronic Hristofor, care invocând ca teme de drept prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii contestate cu dispunerea rejudecării cauzei de către

aceeași instanță, în alt complet de judecată.

A menționat că instanța de apel, nu a motivat în decizia sa în nici un mod temeiul modificării sentinței, în partea suspendării condiționate a executării pedepsei, mai mult motivul neaplicării art. 90 Cod penal, se limitează la argumentări pur formale, fără a indica concret circumstanțele faptice pe care este bazată presupunerea că inculpatul ar comite noi infracțiuni.

Potrivit materialelor cauzei, inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, anterior nu a fost tras la răspundere nici contravențională, cât și penală, a recunoscut pe deplin fapta incriminată, s-a căit sincer, precum și regretă de cele săvârșite. Mai mult ca atât, instanța nu a dat nici o apreciere persoanei inculpatului, care este elev la Liceul teoretic „Ștefan cel Mare” din s. Năvîrneț, este caracterizat pozitiv, avînd o purtare exemplară.

Totodată, inculpatul a semnat un acord de împăcare cu partea vătămată, căruia i-a fost achitat prejudiciul cauzat în totalitate. Acest acord a fost prezentat instanței de apel, fiind solicitată încetarea procesului penal, asupra căreia instanța nu s-a pronunțat în nici un mod, fiind lăsată fără nici o argumentare.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, menționînd că instanța de apel corect a stabilit pedeapsa inculpatului, ținînd cont de prevederile art. 70 alin.(3) Cod penal, că termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzut de legea penală, redusă în jumătate. Cît privește argumentul că a încheiat un acord de împăcare cu partea vătămată care a fost prezentat instanței de judecată care nici nu s-a pronunțat asupra acestuia, potrivit art. 109 alin.(2) Cod penal, împăcarea produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, adică la examinarea cauzei în instanța de fond, iar actul de împăcare prezentat a fost semnat în instanța de apel. Astfel, solicită ca recursul înaintat să fie respins, ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție decide inadmisibilitatea recursului din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală,

instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului, avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Andronic H. invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 6), 10) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Reieșind din prevederile art.414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, pronunțînd o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste prevederi ale legii.

După cum se observă din textul deciziei instanței de apel, aceasta judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, menționînd că prima instanță la stabilirea termenului pedepsei inculpatului nu a ținut în deplină măsură cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, stabilindu-i în această parte o pedeapsă inechitabilă.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul penal reține că lui Andronic Hristofor în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin.(3) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani 4 luni închisoare.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Colegiul menționează că, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Instanța de recurs reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Sanțiunea art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 8 la 10 ani.

Conform art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximul pedepsei, prevăzut de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Astfel, în temeiul art. 70 alin. (3) Cod penal, pedeapsa maximă pentru inculpat nu putea depăși 5 ani închisoare. Acest termen deja este sub limita minimă prevăzută de sanțiunea art.188 alin.(2) Cod penal, dar în raport cu

prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, limita maximă a pedepsei închisorii se calculează din termenul de 5 ani redus cu o treime. Prin urmare, pedeapsa redusă este de 3 ani și 4 luni închisoare, care a fost stabilită corect de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel, corect a exclus prevederile art. 90 Cod penal și a aplicat inculpatului pedeapsa închisorii.

Prin urmare, infracțiunea comisă de inculpat, potrivit art. 16 Cod de penal, se califică ca una gravă, iar circumstanțele la care instanța de apel a făcut trimitere, și anume – circumstanțele reale de săvârșire a infracțiunii dându-și seama de consecințele ce urmau să survină, planificînd din timp comiterea atacului tâlhăresc, săvârșind infracțiunea a dat dovadă de un cinism deosebit, folosind un obiect strălucitor și ascuțit, pentru a crea părții vătămate impresia atacării sale cu un cuțit, ce reprezintă un mijloc periculos pentru viața și sănătatea persoanei, precum și de prezența circumstanțelor cauzei care atenuiază răspunderea- recunoașterea vinovăției și minoratul persoanei, lipsa celor agravante, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, numai executarea pedepsei cu închisoarea este aptă să conducă la realizarea scopului pedepsei penale, care este reglementat de norma art. 61 alin. (2) Cod penal, va contribui la reeducarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane.

Cît privește argumentul avocatului că în cadrul ședinței instanței de apel a fost prezentat acordul de împăcare cu partea vătămată, solicitînd încetarea procesului penal în temeiul art. 109 CP, însă instanța nu s-a pronunțat în decizie, lăsînd fără argumentare cele nominalizate, instanța de recurs menționează că, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel atît inculpatul, cît și avocatul acestuia au declarat că sunt de acord cu sentința instanței de fond, care a examinat probele administrate pe deplin și corespunde prevederilor legislației în vigoare, părțile vătămate nu au nici o pretenție materială sau morală față de inculpat, fiindu-le restituită paguba, prezentînd în acest sens acordul de împăcare, solicitîndu-se respingerea cererii de apel, cu menținerea sentinței. Cu atît mai mult, sentința a fost contestată cu apel numai de către procuror, de unde rezultă că inculpatul a fost de acord cu soluția primei instanțe, iar faptul că a prezentat în instanța de

apel la data de 29 aprilie 2014 acordul de împăcare, nu echivalează cu soluția încetării procesului penal (f.d.142).

Mai mult ca atât, potrivit art.414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar din textul deciziei rezultă că, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat numai de procuror.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că motivele la care se referă recurentul nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii judecătorești, deoarece instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptelor comise de către Andronic H. decât cele în baza căruiua acesta a fost pus sub învinuire.

În consecință, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs consideră, că pedeapsa stabilită inculpatului în baza art. 188 alin. (2) lit.b), e), f) Cod penal, corespunde prevederilor art. 7, 61, 70 alin.(3), 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, iar hotărârea atacată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului Andronic H. este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului Andronic Hristofor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014, în cauza penală în privința lui *Andronic Hristofor Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 26 august 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Constantin Alerguș

Nadejda Toma